

Gekleurde

Gedachten

+++

Piet van Meel

Glas-in-lood projecten, gekleurd en gevormd voor de
tijd van nu en vormgegeven vanuit een onderliggende
gedachte of overtuiging

Editie December 2022

Email: vmeel75@hetnet.nl

Website: www.piet-van-meel.nl

Inhoud

-1- Familie Aap	3
-2- Algemene info	5
-2-1 Het begin	5
-2-2 Gedachte en afbeelding	8
-2-3- Het maken van foto's	8
-2-5- Kleuren	9
-2-6- Technische dingen	10
-3- Werkstukken	11
-3-1- Glas in lood panelen	12
-3-2- Spiegels	129
-3-3- Lampen en deuren	137
-3-4- Objecten	143
-4- Website	148
-5- Tentoonstelling	151
-6- Kerstkaarten	152
-7- Multi art	154
-8- Ontwerpen	160
-9- Register van werkstukken	169

-1- Familie Aap

Vlak voordat ik wakker werd droomde ik.

Iets of iemand zei tegen me: "Teken een tak, horizontaal, de stam waar hij aan zit is er niet. Teken ook wat zijtakken. Teken nu een lijntje naar beneden en nog een tegengesteld. Zodat er een ronde opening tussen de twee lijntjes ontstaat. Doe dat iets verder nog een keer: een naar beneden en eentje omhoog. Doe dat nog eens. En zo door tot er elf figuurtjes aan de takken hangen."

Toen dat gedaan was kreeg ik de opdracht: "vul het eerste gaatje rechts met een gele kleur op. Het volgende met donkerder geel. Dan rood, dan bruin, vervolgens oranje, weer een andere tint geel, koningsblauw, lichtgroen, lichtblauw, geel en rood" Zo werd me gezegd hoe ik alle gaatjes in moest kleuren.

Tenslotte kreeg ik de opdracht: "Noem het de familie aap".

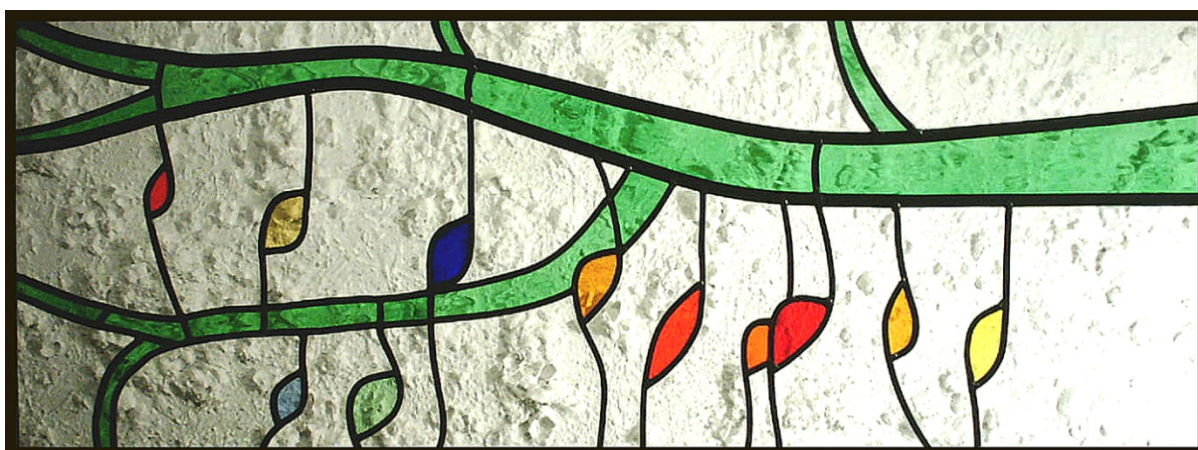
Ik werd wakker en rende naar mijn computer, zette het tekenprogramma aan en tekende alles precies volgens de opdrachten uit, zonder er ook maar iets aan te veranderen. Ik deed er alles aan om precies zo te tekenen als me was gezegd.

Ik bekeek het resultaat, toen ik klaar was, en begreep er niets van. Ik vroeg me af wat me overkomen was. Ik besloot raad in te winnen van mijn broer en stuurde hem een mailtje met de tekening eraan toegevoegd. Ik vroeg hem wat hij daarvan dacht.

Hij reageerde meteen daarna en was een beetje verbaasd dat ik zelf de betekenis ervan niet zag.

"Kijk", zei hij, "de stam waar de tak aan vast zat, rechts, is er niet meer. En dat klopt want onze ouders zijn gestorven. Deze tekening geeft ons gezin zonder de ouders weer."

"Ja maar, hoe kan dat? We waren toch met tien broers en zussen?"

Familie Aap

“Nee hoor”, zei hij, “je weet toch dat een zusje meteen na de bevalling is gestorven?”

“Och ja,” zei ik, “daar had ik helemaal niet aan gedacht”.

“En wat ook mooi is”, zei hij, “kijk eens naar de armpjes. Bij onze zussen is de arm waar ze aan hangen, achter de tak. En bij de jongens hangt de arm zichtbaar aan deze kant van de tak. “

De enige persoon waar het niet bij klopt is de voorlaatste links. Daar maakten wij ons maar niet al te druk over. Jaren later heeft hij nu zijn naam veranderd in de naam van een vrouw en wil hij zich laten ombouwen. Ik heb geprobeerd de betekenis van de kleuren te vergelijken met de aard van de personen maar daar ben ik niet veel verder mee gekomen.

Dit heb ik in Glas-in-lood gemaakt en ik zal het nooit van de hand doen.

Maar nu terug naar hoe het begon.

-2- Algemene info

-2-1- Het begin

Het is ergens in 1997 geweest dat ik begon te denken over een nieuwe hobby.

Ik was toen 54 jaar en mijn pensioen was nog een verre toekomst. Maar toch dacht ik toen: "Als ik eenmaal met pensioen ga moet ik ruim van tevoren zorgen niet in een zwart gat van "niets-te doen - hebben" te vallen.

Achteraf is dat een onnodige zorg geweest want de jaren na mijn werken voor een baas zijn niet bepaald leeg geweest.

Ik wilde een hobby waar ik mijn creativiteit en energie in kwijt zou kunnen. En vooral een die ik niet met een miljoen anderen zou delen. Dus niet schrijven, tekenen, schilderen of beeldhouwen en zo.

2 Lijnen van Bep

In 1990 overleed mijn lieve zus Bep en ik had de trieste taak om haar flat te ontruimen. Zij was in Breda op een cursus voor glas in lood geweest en had panelen gemaakt die voor haar ramen hingen. Die maakte ze in de jaren '80. Niemand van de familie had interesse in een van die ramen en ik vond het nogal onbestaanbaar om het weg te gooien dus nam ik het zelf mee naar huis en borg het op in mijn tuinhuisje.

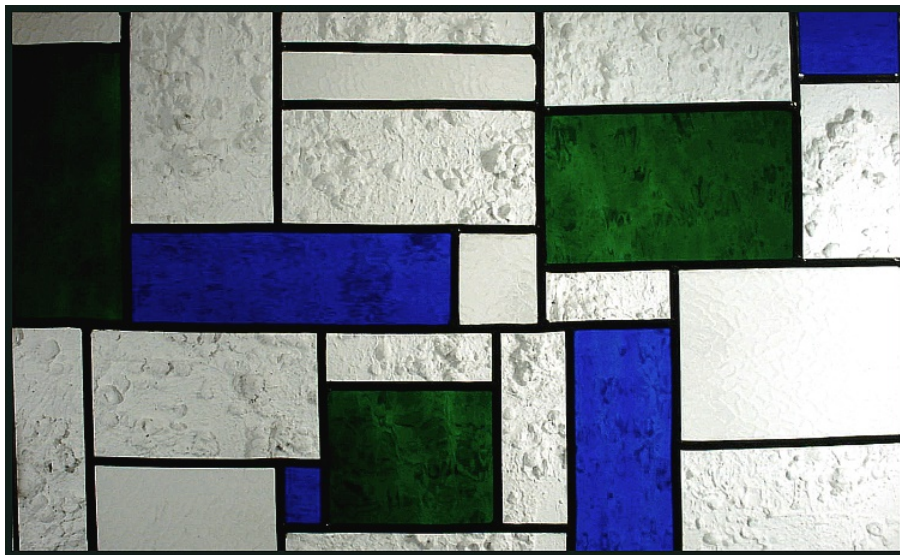
Toen, in 1997, moest ik daaraan denken en haalde het tevoorschijn en dacht: dat wordt het. Ik ga glas-in-lood maken. Dat doet niet iedereen, slechts een enkeling hier en daar en dat is weer iets heel anders en ik wil iets wat niet iedereen doet en dat is het.

Ik had toegang tot de zogenaamde achtergrond-bibliotheek van de provincie en vond daar meerdere boeken over het onderwerp glas in lood. Ik ging die doornemen en kopieerde alles wat me nuttig leek. De techniek die er beschreven werd stond me meteen tegen. Je moest sjablonen maken, die uitknippen uit dun karton en die dan gebruiken bij het snijden van glas. Dat leek me niet meer van deze tijd en ik ben daar dan ook niet aan begonnen. Ik heb nog nooit een sjabloon gemaakt, maar ik had al wel een sjabloonschaar gekocht.

Ik ging er eens voor zitten en ging bedenken waar een ideale oplossing aan zou moeten voldoen. Ik kwam met een heel stel eisen. Ik bedacht uit het niets wat er allemaal ideaal zou zijn als dit met een computerprogramma zou kunnen. Toen ik dat op een rijtje had kreeg ik zin om dit te gaan maken. Dat zou best wel een grote klus worden, maar programmeren is een leuke uitdaging.

Ik vertelde het aan mijn zoon Martijn en die zei: "Pap, zou je eerst niet eens kijken of dat programma al bestaat, dan hoef je het wiel niet uit te vinden." Ik ging op zoek en stond ervan te kijken. Recent was er een nieuw programma gekomen, onder de naam Glass Eye, en dat bleek bijna alles aan eigenschappen te hebben die ik in mijn programma van eisen had staan. Ik kocht het en ging ermee werken.

Om te beginnen had ik een gewone glassnijder en ik ging naar Salvino, een glaszaak in Sittard voor glas. Dat was veel te duur en ik kocht daarom slechts twee platen in twee kleuren, groen en blauw, en maakte hiervan mijn eerste probeersel. Ertussen in plaatste ik transparant vensterglas.

3 Mondriaan

Ik was in die tijd weg van Escher en zijn visuele illusies. Daarnaast fascineerde me ook Mondriaan. Mijn plan was om een eigen stijl te ontwikkelen waarbij ik Escher en Mondriaan als vertrekpunt wilde nemen. Ik was geboeid door de visuele illusies van de een en de strakke composities en heldere kleuren van de ander. Ik wilde zeker niets gaan maken waar mensen meteen aan denken als

ze over glas-in-lood horen. Het eerste wat hen voor ogen komt zijn gedateerde zaken. Ze denken meteen aan de gebrandschilderde ramen in kerken. Of ze denken aan kleinere gebrandschilderde werkstukken die voor ramen gehangen worden. Of weer denken ze aan de bovenlichten die in eindelijk veel varianten in jaren dertig huizen te vinden waren. Ook is er ontzettend veel glas in lood gemaakt en geplaatst in deuren en ramen. Dat is dan in rechthoeken en in pastelkleuren, overal en bij bijna iedereen decennia geleden. Ook van de rage die er een tijdlang is geweest van zogenaamde Tiffany-werkstukken en vooral lampen moest ik niets hebben.

Ik wilde dus niets van dat alles. Ik wilde eigentijdse kunst ontwerpen op mijn eigen manier. Ik wilde geen vormen uitbeelden met brandschilderingen maar door de lijnpatronen van het lood te gebruiken. Ik wilde ondanks deze zelf opgelegde beperkingen in die eenvoud toch precies uitdrukken wat ik wilde. Enerzijds omdat ik geen behoefte en ook niet het geduld had om glas te gaan brandschilderen Anderzijds ook omdat ik geen associatie wilde met de vroegere glas-in-lood kunst. Ook al om die reden wilde ik heldere frisse kleuren, niet die levenloze pastelkleuren en zeker niet die sombere tinten uit de hoek van het brandschilderen.

De ontwerpen die ik zou gaan maken zouden liefst ook een extra functie hebben. Het moest niet alleen prettig zijn om te zien en zo mogelijk ook boeien, maar ik wilde er een verhaal bij hebben. Een verhaal dat zaken die mij bezighielden uitdrukte. Ze moesten een uitdrukking zijn van gedachten en meningen die ik over met name spirituele thema's had. Ik ben veel bezig met filosofische onderwerpen. Allerlei levensvragen die me boeien vragen om achtergrond. Die zoek ik met name in boeken. Wil je weten wat dat concreet betekent? Lees mijn boek "Mijn doolhof" met als ondertitel "Overtuigingen en dromen".

Tenslotte had ik ook een nog veel ambitieuzer plan: ik wilde multi-art gaan maken. Ik wilde meerdere kunstvormen in een product gaan samenbrengen.

Ik wilde van ieder product een tekst maken, in de vorm van een verhaal of een gedicht. Ik wilde het uitdrukken in een glas-in-lood werkstuk. Ik wilde er muziek aan toevoegen die ik zelf had gemaakt en tenslotte kwam er het moeilijkste: ik wilde dat alles in een animatiefilm samenbrengen. Dat was heel ambitieus en is pas na vele jaren vrijwel geheel gelukt.

Voorlopig had ik in het begin nog wat praktische problemen: ik moest materialen, gereedschappen en een geschikte werkruimte hebben.

Glas kopen bij een lokale glasleverancier was geen optie. De keuzes in soorten glas was minimaal en het was veel te duur. Ik wilde niet naar de detailhandel gaan maar dichterbij de bron: bij de groothandel. Ik had in die tijd een BV waarvan de activiteiten onder meer bestonden uit het ontwerpen van computerprogrammatuur. Ik vond een groothandel en ging met de directeur ervan praten. Ik zei:

"Ik ben in contact gekomen met het onderwerp glas-in-lood en heb geconcludeerd dat de werkmethode die gehanteerd wordt en die beschreven is in boeken op een veel betere manier zou kunnen. Ik heb me voorgenomen om zo'n programma te gaan maken." (ik had toen Glass Eye nog niet ontdekt.) "Om dat programma goed te kunnen maken vind ik dat ik zelf in de praktijk ook glas-in-lood gemaakt moet hebben zodat ik uit eigen ervaring kan gaan werken. Volgens mij is dat de beste manier om tot een maximaal succes te komen. Om die reden wil ik alles kopen wat nodig is om een stevige ervaring op te doen. Om die reden wil ik uw medewerking vragen door mij alles te adviseren wat ik nodig heb en me dat ook te leveren via mijn BV".

Hij was helemaal om en zei dat hij dit een mooi plan vond en hielp me alles uit te zoeken en te kopen. Ik was niet zuinig en kocht zelfs een dure, speciale lintzaagmachine waarmee je vormen kon maken die met andere hulpmiddelen niet mogelijk waren, zoals bijvoorbeeld een scherpe vogelbek. Allerlei soorten lood van meerdere diktes en breedtes, en natuurlijk heel veel glas met veel kleuren. Vooral heldere sprekende kleuren die aan de primaire kleuren doen denken, in alle facetten van de regenboog.

We hadden een grote kelder van drie bij zes meter en die werd mijn domein. Ik maakte een grote werktafel en regelde alles wat nodig was om goed en prettig te kunnen werken.

-2-2- Gedachte en afbeelding.

Als je aan een schilder vraagt wat hij wilde afbeelden met zijn schilderij krijg je meestal als antwoord dat je zelf bepaalt wat je erin wilt zien. Dit is tegenovergesteld aan mijn werkwijze.

Ik ben getroffen door een gedachte, een boek of een zienswijze. Dan komt er een tegelijk en spontaan een beeld in mij op dat symbolisch weergeeft wat er speelt. Dat geef ik weer in een ontwerp. Ik ga verder met die gedachte, of ik lees verder in dat boek en gaandeweg ontwikkeld de gedachte zich verder en wordt ook de symbolische weergave verder verdiept.

Dan pas ik het glas-in-lood ontwerp weer aan. Schijnbaar onbetekenende veranderingen zijn dat de weergave van die verdiepte gedachte. Weer een stadium verder ga ik verder om vereenvoudigingen aan te brengen, Ik wil dan de kern beter raken door me alleen op de essentie te richten.

Ik laat het rusten en kijk dagen of weken later nog eens en zie dan dat er verbeteringen aangebracht kunnen worden. Dat kan met name gebeuren door bepaalde kleuren net iets anders te maken.

Een voorbeeld van zo'n ontwerpproces is vooral het werkstuk "ander universum". Maar ook "het jaar 2000" en "de kracht van nu".

Als iemand dan aan mij vraagt wat ik met mijn afbeelding wil weergeven geef ik zo goed mogelijk die achtergrond aan, hoewel dat natuurlijk niet met een paar zinnen gezegd kan worden. Het is immers de condensatie van een heel boek.

-2-3- Het maken van foto's.

Toen mijn eerste glas-in-lood werkstuk klaar was wilde ik het fotograferen en kwam ik een nieuw probleem tegen: hoe fotografeer je glas-in-lood? Dat is lang zo eenvoudig niet als het lijkt. De basis eigenschap van glas-in-lood is dat het pas goed zichtbaar is als het licht vanachter het glas er doorheen gaat naar je ogen. Je wilt echter ook de structuur van het glas in beeld brengen en die komt niet op de foto als je een lichtbron achter het werkstuk plaatst.

Pas als de achtergrond rommelig is komt de structuur in beeld. Zonder dat is de foto doods en spreekt het glas helemaal niet. De structuur van het glas brengt leven en is heel belangrijk. Ik gebruikte dat feit ook door bij het maken van een werkstuk de structuur van het glas ook zo te kiezen dat het gewenste effect werd bereikt. Ik las er van alles over en probeerde van alles uit. De

situatie buiten in de tuin wisselt steeds. Dat zijn er weer wolken, dan is er regen, dan is het te donker, et cetera. Daarom wilde ik in de kelder een situatie maken waar ik geen last van die wisselingen zou hebben. De achtergrond moest rommelig zijn, niet afleiden, de afbeelding niet verstoren of ervan afleiden en het werkstuk moest overal evenveel belicht worden, dus niet onder donkerder dan boven. Na veel uitproberen maakte ik een wand van twee bij drie meter van gipsplaat. Daarop lijmde ik een grote hoeveelheid schelpen en grint. Daaroverheen kwam een grote hoeveelheid witte latexverf.

Aan het plafond monteerde ik een vijftal krachtige bouwlampen met een neutrale lichtkleur. Ik richtte die lampen zodanig op de achtergrond dat die egaal en helder verlicht was. Hiermee bereikte ik dat het licht indirect via die achtergrond weerkaatst werd naar het fototoestel. Tevens werd het licht verstrooid door de grillige vormen van grint en schelpen. Het was nog niet perfect maar ik heb het met deze opstelling jarenlang gedaan.

Na jaren zo de foto's gemaakt te hebben werd ik er steeds meer ontevreden over: het was een gekunsteld effect en niet waarheidsgetrouw. Ik bedacht dat de structuur van het glas goed zichtbaar moet zijn op de foto omdat deze bepalend is voor het visuele effect. Ik probeerde van alles uit en kwam erachter dat deze structuur misschien toch het beste gevangen kon worden door het licht er van opzij op te laten vallen. Dan bost het tegen de oneffenheden binnen in het glas en veroorzaakt daar brekingen van het licht waardoor de structuur zichtbaar wordt. En dit gebeurt niet als het licht er loodrecht op gericht wordt. Ik maakte een constructie om het werkstuk zowel verticaal als horizontaal te richten in de buitenlucht. Op zonnige dagen maakte ik daarna de foto's buiten.

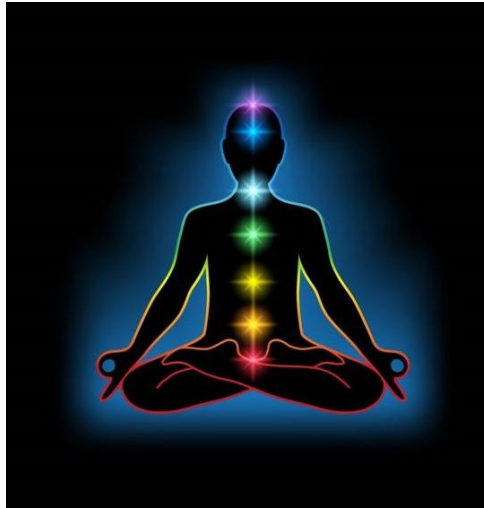
-2-4- Kleuren

De titel die ik aan dit boek heb gegeven is: "Gekleurde gedachten". Wat ik met deze woorden bedoel is misschien na het voorgaande wat duidelijker. Ik probeer gedachten te verbeelden. Of vanuit gedachten tot een afbeelding te komen die me boeit. Vaak wil ik de kijker via de afbeelding een mening of ervaring doorgeven. Of trachten hem te boeien.

Ook wil ik met het gebruik van uitgesproken kleuren een eigen stijl uitwerken. Ik wil zeker afstand nemen van het traditionele glas-in-lood. Dat is veelal religieus van inhoud en donker van kleurstellingen, prachtig soms maar ook vaak erg druk. Ik wil liever minder dan veel details, liever minder dan veel verschillende kleuren. Ik toon liever een impressie dan dat ik tracht een natuurgetrouw beeld te benaderen. In het nog niet zo verre verleden waren pastelkleuren alom tegenwoordig. Daar wil ik zoveel mogelijk van weg blijven.

Dit is de letterlijke uitleg van de betekenis van "gekleurde gedachten", maar er is ook een andere: ik wil met de getoonde gedachten een kleurrijk geheel van gedachten tonen. Kleurrijk wat betreft de variëteit en in zoverre dat ik het leven wil uitbeelden. Ten slotte komen als een rode draad de chakra kleuren terug, als teken van mijn verbondenheid met: "er is veel en veel meer dan wat we denken".

Samen met het lijnenspel wil ik met de kleuren tot een harmonie komen in de afbeelding.

De kleuren die horen bij de zeven chakra's

-2-5- Technische dingen

Om de eerste werkstukken heen maakte ik een lijst van u-profielen van zink van 6 mm. Dit was nodig omdat een buitenomtrek van lood dat erg buigzaam is de zaak niet bij elkaar houdt. Wat later maakte ik er lijsten omheen van U-profielen van 10 mm groot aluminium. Dat is erg sterk en de u-profielen van zink passen heel goed binnen in dat aluminium. Ik liet de bovenkant van de zijkanten iets doorlopen en maakte daar de bevestiging voor de ophanging aan. Kettingen worden daar aangehaakt en aan de andere kant opgehangen aan de boven kant van een raamkozijn. De zink profielen en de aluminium profielen worden met montagekit aan elkaar vastgemaakt en zo is het paneel stevig en zakt niet uit in de loop van de jaren.

Glas-in-lood panelen zijn zwaar en van zacht materiaal en de ramen zakken door de zwaartekracht door. Om dat te voorkomen is de lijst van groot belang. Boven de maat van circa 80 x 80 centimeter is het risico van doorzakken weer groot en dan gebruik ik tussen de glasstukken hier en daar loodprofielen met een binnen kern van staal.

Enkele jaren later vond ik dat ik van dat keurslijf van vierkante of rechthoekige lijsten af moest. Ik maakte namelijk graag ontwerpen in cirkels, mandala's. Zo'n mandala in een cirkel plaatste ik dan noodgedwongen in een vierkant. Maar eigenlijk wilde ik die dwang niet hebben en ik ging denken over een ronde lijst. Hetzelfde U-profiel van 10 x 10 centimeter wilde ik rond maken. Aluminium is best stug materiaal en als je dat buigt breekt het of komt er een knik in en dan kun je er niets meer mee. Ik herinnerde me hoe loodgieters vroeger met een buigtang bochten in koperen waterleidingpijpen maakten. Ongeveer dezelfde methodiek gebruikte ik toen ik een stuk gereedschap maakte om U-profielen te buigen. Vanaf toen kon ik rond omlijstingen van alle afmetingen maken.

Een ander punt is: hoe bepaal je een prijs voor iemand die een werkstuk in opdracht wil laten maken. Daartoe maakte ik in Excel een rekenmodel met daarin als variabelen: moeilijkheidsgraad, afmeting, detailleringsgraad en aantal glasstukjes volgens het ontwerp.

-3-1- Glas in lood panelen

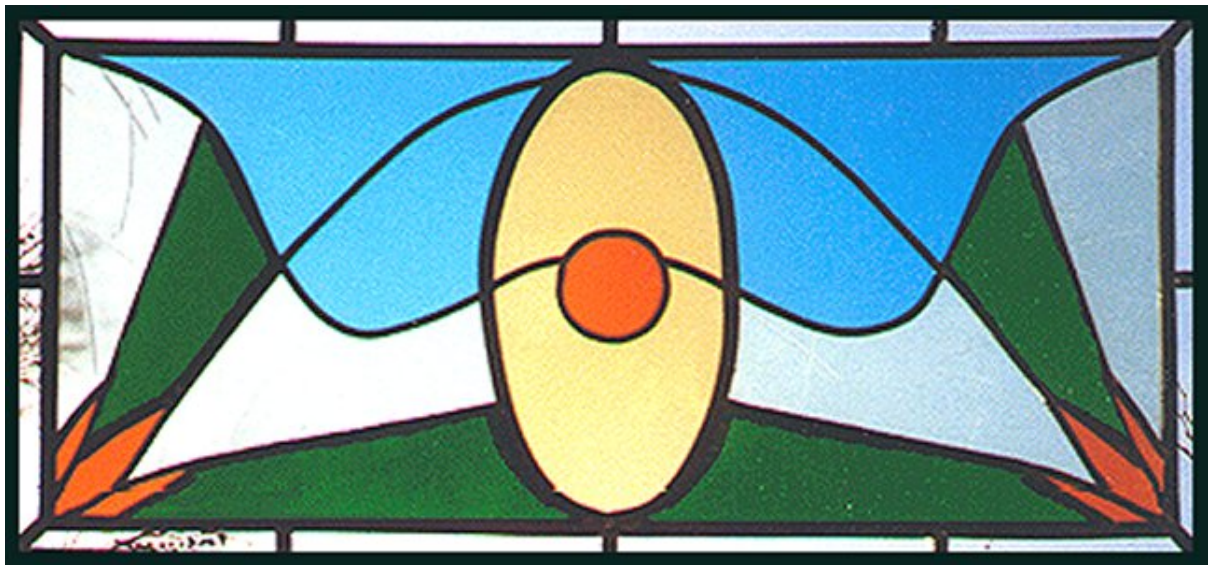
De afbeeldingen zijn genummerd. Achterin staat een index van alles op naam en op dat nummer.

De werkstukken staan niet op datum van creatie of op genre. Ze staan op willekeurige volgorde. Dat houdt het afwisselend.

Ik heb wel meerdere genres van mijn producten onderkend op mijn website: Mandala en symbolisch, Gestileerd realisme, Impressionisme, Mathematisch, Objecten en logo's

4 Raampje

De eerste pogingen op het terrein van glas-in-lood maken deed ik in 1998. Ik begon me het programma Glass Eye eigen te maken. Bij dat programma waren ook voorbeeldontwerpen opgenomen en op basis van een voorbeeld heb ik een ontwerp uitgewerkt en dat resulteerde uiteindelijk in "Raampje".

Raampje

5 Origin

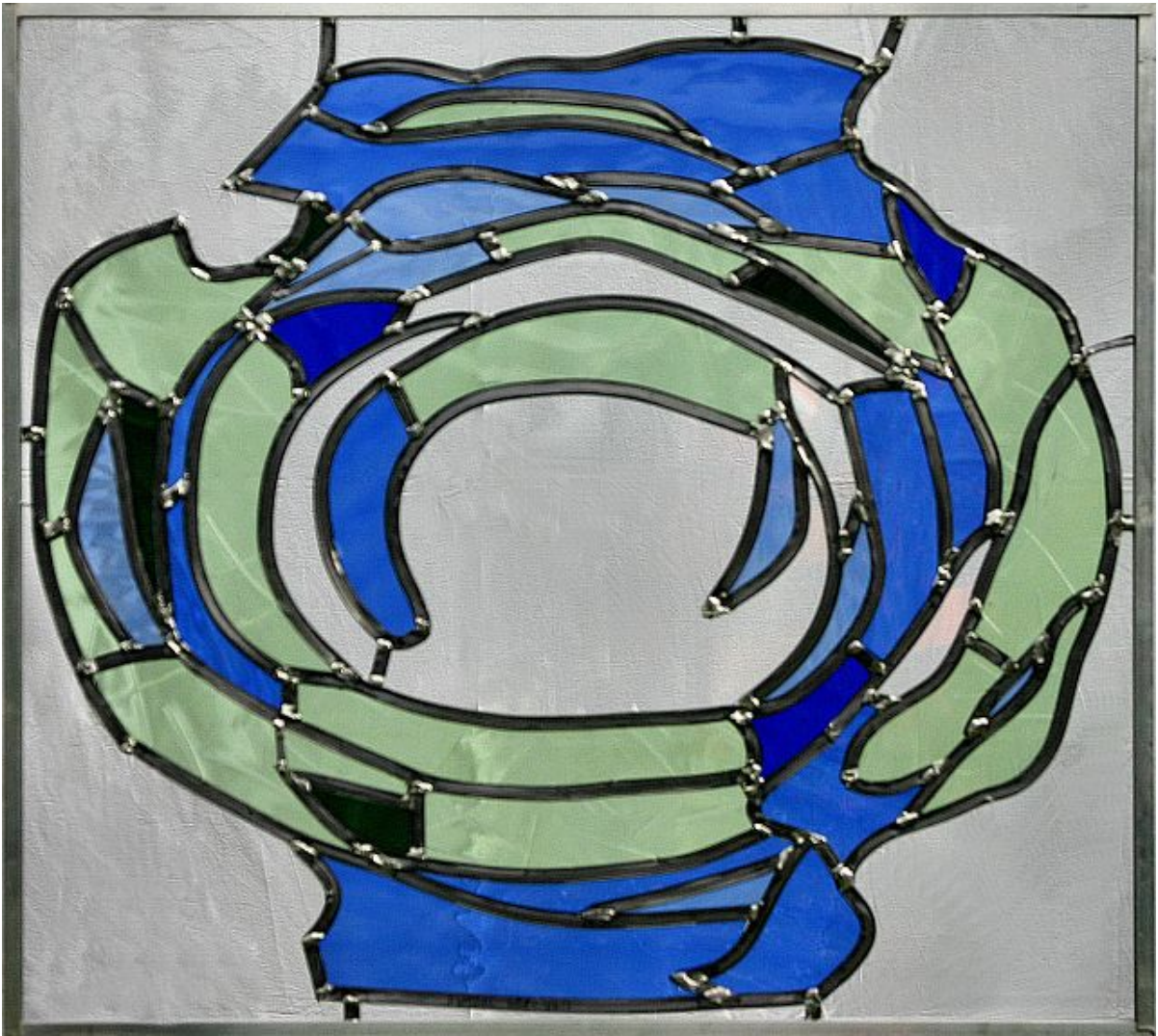
Met de beperkte hoeveelheid glas die ik had in het begin heb ik "Origin" gemaakt. De gedachte was dat er ooit in de begintijd van het leven op de aarde iets in de oersoep gevormd is dat DNA bevatte. De zon als de motor achter alles was krachtig en trok met stevige halen de DNA-strengen uit het water. Dit was er dus in het begin van het leven, is de oorsprong.

Origin

6 Tunnel

Aan het einde van de donkere tunnel is er licht.

Tunnel

7 Enigma

Bij verder inzoomen wordt het raadsel niet minder, altijd steeds complexer. Vraag het maar aan de deskundigen van de microbiologie of kwantummechanica.

Als je iets doorgrond hebt doemt er altijd meteen een vervolgvraag op. Als iets ontdekt is, is er altijd meteen aan de horizon een nieuw te ontdekken gebied.

Enigma

Onze realiteit is een wereld van dualiteit. Van alles wat er is in onze wereld is er een tegenpool.

Afzonderlijke polen kunnen niet bestaan als een van de tegenpolen er niet was geweest. Ze gaan samen. Je kunt niet het ene hebben zonder het andere.

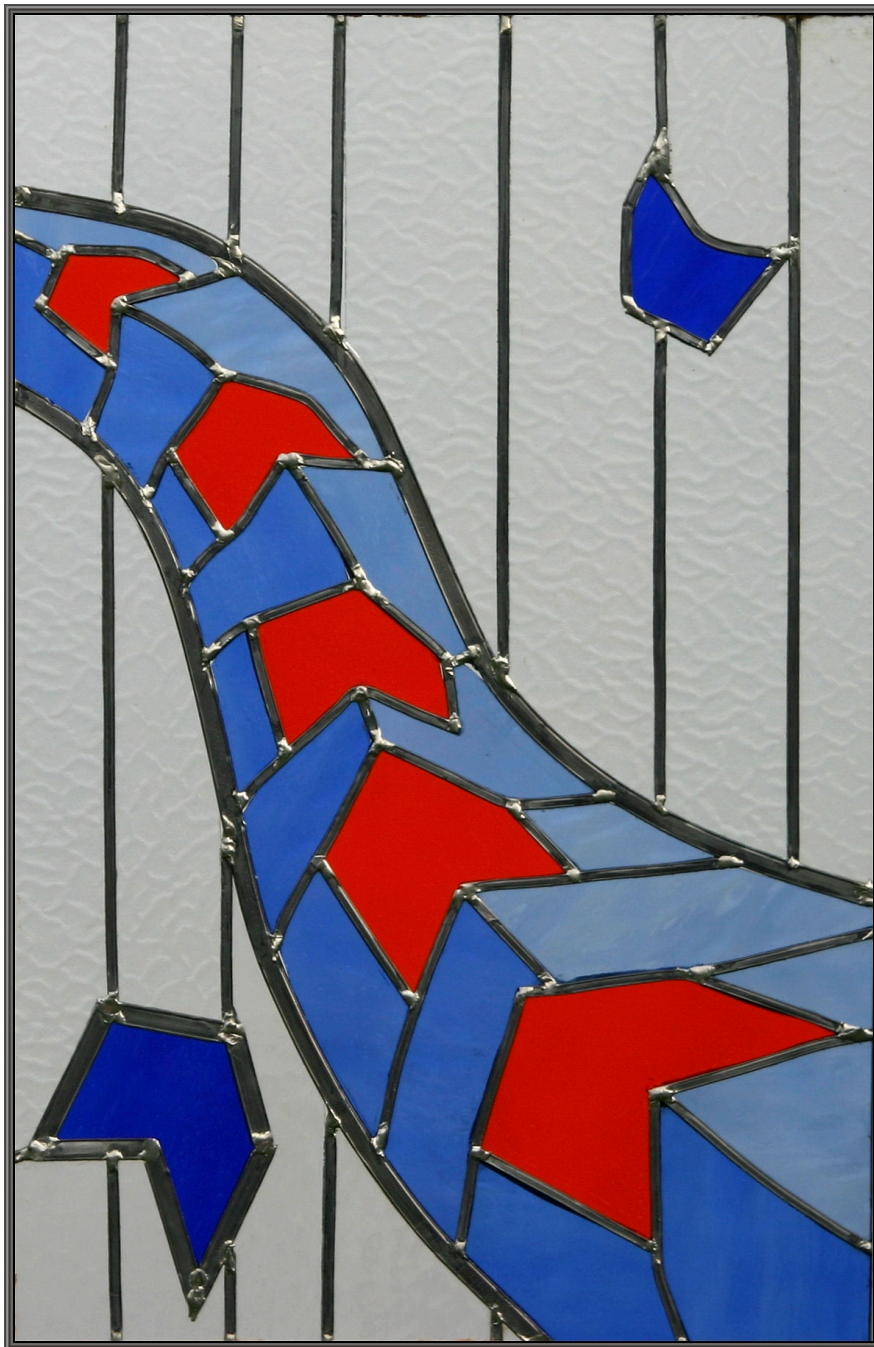
Dingen zijn – net als de polen van een magneet – nooit in conflict met elkaar.

Dingen kunnen wel polen van elkaar zijn: het tegenovergestelde van elkaar.

8 Fitness (1998)

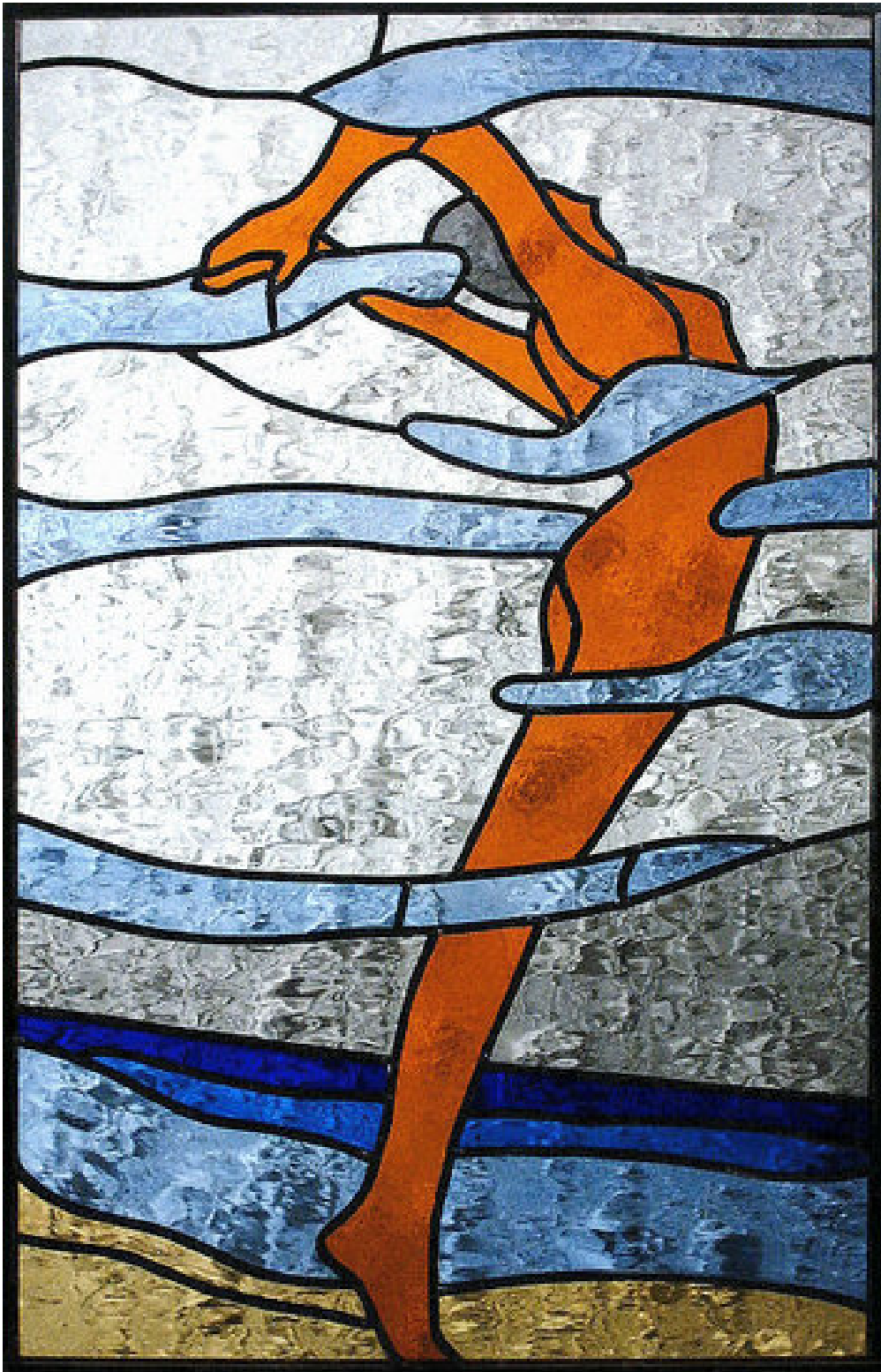
Ik ging naar mijn werk in Sittard altijd op een racefiets en in latere jaren op in-line skates. Ik had dan lycra sportkleding aan. Als ik was aangekomen douchte ik en kleeedde me in het gebouw om. Er werd een nieuw kantoor gebouwd voor onze organisatie en ik bracht als wens in om me te kunnen douchen en omkleden. Tot mijn verbazing werd die wens gehonoreerd. Zelfs met twee douches en een aantal kledingkasten en dat was het niet alleen: naast de ruimte voor heren kwam er nog zo'n ruimte voor dames. Die laatste is nooit gebruikt.

Ik was net begonnen met mijn nieuwe hobby en 's morgens bij het ontbijt keek ik naar mijn been en zag een patroon op mijn lycra pak en kreeg het idee van een nieuw ontwerp met als titel "Fitness".

Fitness

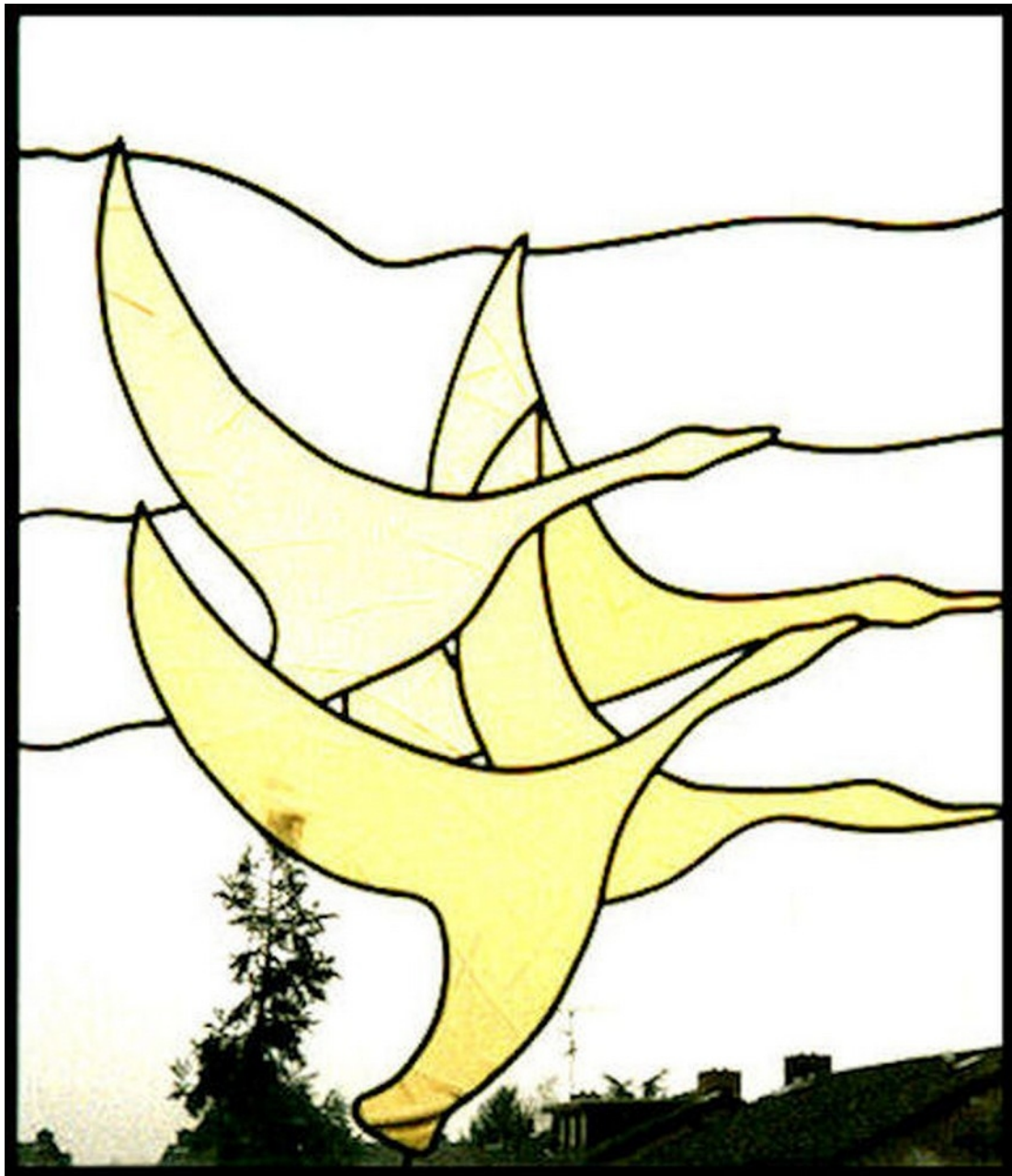
9- Zonnegroet

Zonnegroet

De zonnegroet, 's morgens vroeg uitgevoerd op het strand: leven zoals het niet beter kan.

10 Vogels

Vogels